

2024(1)THCR

తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత న్యాయస్థానము హైదరాబాద్.

గౌరవ న్యాయమూర్తి క్షీ నారాయణ అలిశెట్టి

తీర్పు తేదీ: 22.01.2024

రెండవ అప్పీల్ నం.116/ 2022

శ్రీ కమ్మరి శ్రీనివాస్ @ సీనయ్య

వర్సెస్

శ్రీ కమ్మరి మంతయ్య (మరణం) & ఇతరులు.

ఉదహరించిన పూర్వపు తీర్పులు

1. (2009) 8 SCC 646
2. (2007) 1 SCC 546
3. సి.ఆర్.పి. నం.1101, 1168 మరియు 1207 యొక్క 2018

అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది : Ms. పి. కృష్ణ కీర్తన

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ వి. రవికిరణ్ రావు
సీనియర్ న్యాయవాది ప్రాతినిధ్యం వహించారు
శ్రీ వి.రోహిత్

తీర్పు:

1. సీనియర్ సివిల్ జడ్జి, ఆసిఫాబాద్ కోర్టులో 28.12.2018 నాడు O.S.No.28 ఆఫ్ 2012 లో జారీ చేసిన తీర్పు మరియు డిక్రీని రద్దు చేస్తూ, IIIవ అదనపు జిల్లా జడ్జి, ఆదిలాబాద్, ఆసిఫాబాద్ కోర్టులో

16.12.2021 నా A.S.No.4ఆఫ్ 2019లో జారీ చేసిన తీర్పు మరియు డిక్రీని సవాలు చేస్తూ ఈ రెండవ అప్పీల్ దాఖలు చేయబడింది.

2. సౌలభ్యం కొరకు ట్రయల్ కోర్ట్ ముందు క్రమపరచిపెట్టిన విధముగా పార్టీలు నిర్దేశింపబడ్డాయి.

3. ప్రస్తుత రెండవ అప్పీల్ను దాఖలు చేయడానికి దారితీసిన సంక్షిప్త వాస్తవాలు ఏమిటంటే , O.S.No.28 ఆఫ్ 2012లో సీనియర్ సివిల్ జడ్జి , ఆసిఫాబాద్లో ఫిర్యాదిదారుడు ఆదిలాబాద్ జిల్లా భీమిని మండలం మల్లేడి గ్రామంలో ఉన్న సర్వే నెం.168లో ఉన్న Ac.7-20 సెంటు విస్తీర్ణంగల భూమికి సంబంధించినంత మేరకు, శాశ్వత నిషేధ ఉత్తర్వు కోసందావా వేశారు (ఇకముందు 'ది సూట్ ల్యాండ్'గా నిర్దేశింపబడతారు).

4. వాది దావా భూమిని 13.07.1994 నాటి సాధారణ సీల్ డీడ్ ద్వారా దాని అసలు పెట్టేదారు మరియు యజమాని నుండి కొనుగోజు చేసిన యజమాని పెట్టేదారు మరియు స్వాధీనదారు మరియు అతని పేరు కూడా రెవెన్యూ రికార్డులలో ప్రొసీడింగ్స్ నెం.G/1105/2005, తేదీ 21.11.2005 ద్వారా మార్చబడింది మరియు దావా భూమికి సంబంధించిన పట్టేదార్ పాస్ పుస్తకం మరియు టైటిల్ డీడ్ కూడా వాది పేరు మీదనే జారీ చేయబడి నవి అని వాదించబడింది . అప్పటి నుండి వాది దావా భూమి యొక్క వాస్తవ స్వాధీన అనుభవంలో ఉన్నాడు . అతను వరి మరియు పత్తి పంటలను వేయడం ద్వారా భూమిని సాగు చేస్తున్నాడని మరియు సూట్ భూమిని సంపూర్ణ యజమానిగా అనుభవిస్తున్నాడని కూడా వాదించబడింది.

5. ఇంకా, ప్రతివాది ఎలాంటి హక్కు లేకుండా 12.07.2012న దావా భూమిలో జోక్యం చేసుకున్నాడని మరియు దావా భూమిని ఖాళీ చేయ కుంటే తీవ్ర పరిణామాలుంటాయి మరియు ప్రతివాది రాజకీయంగా పలుకుబడి గల వ్యక్తి అని వాదిని బెదిరించారని వాదించబడింది. అందుకే శాశ్వత నిషేధం కోసం ఆయన దావా వేశారు.

6. ప్రతివాది దావాలోని విషయాలను తిరస్కరిస్తూ వ్రాతపూర్వకమైన ప్రకటనను దాఖలు చేశారు. ఈ సూట్ ల్యాండ్ ఇనాం భూమి మరియు ప్రభుత్వం ప్రతివాది యొక్క పూర్వీకులకు మరియు ఆండ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణ ప్రాంతం) ఇనామ్స్ రద్దు చట్టం , 1955(సంక్షిప్తంగా 'చట్టం, 1955) క్రింద

కేటాయించబడిందని ఆ సంవత్సరానికి ముందు , ప్రతివాది యొక్క పూర్వీకులు దావా భూమిని పట్టాదారులుగా అనుభవిస్తున్నారని; చాలా కాలం క్రితమే పూర్వీకులు ఈ పట్టా భూమిని పట్టా పొంది ఉన్నారని మరియు అతని తండ్రి సాధారణ సేల్ డీడ్ ద్వారా ఎవరికీ దావా భూమిని విక్రయించలేదని ; వాది తప్పుడు పత్రాలను రూపొందించి తన పేరు మీద పట్టా పాస్ పుస్తకం , టైటిల్ డీడ్ పుస్తకాలను పొందారు అని వాదించబడింది.

7. ఇంకా జిల్లా కలెక్టర్, ఆదిలాబాద్ ముందు ప్రతివాది ఫిర్యాదికి అనుకూలంగా ఖాయమైన పట్టేదార్ పాస్ బుక్ మరియు టైటిల్ డీడ్ వాటితో పాటు మ్యూటేషన్ ప్రొసీడింగ్ ల రద్దు కోసం దరఖాస్తు దాఖలు చేసారు మరియు జిల్లా కలెక్టర్ రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి (RDO) ఆసిఫాబాద్ ని, పైన పేర్కొన్న దరఖాస్తు పై విచారణ జరిపి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారని వాదించ బడింది. జిల్లా కలెక్టర్, ఆదిలాబాద్ మరియు రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి (RDO), ఆసిఫాబాద్, ఆదేశాల మేరకు తహశీల్దార్ భీమిని, తగు విచారణ జరిపి నివేదికను RDO, ఆసిఫాబాద్ కు పంపారు. తదనంతరం ,RDO, ఆసిఫాబాద్, ఫైల్ నెం.G917/2012 తేదీ 24.07.2012 ద్వారా ప్రతివాదికి అనుకూలంగా పట్టేదార్ పాస్ పుస్తకం మరియు టైటిల్ డీడ్ తో పాటు వాది పేరుపై మ్యూటేషన్ ప్రొసీడింగ్ లను రద్దు చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేశారు. దీనిని దాస్తు ఫిర్యాదిదారుడు ఈ కోర్టును ఆశ్రయించి ప్రస్తుత దావా వేశారు.

8. ట్రయల్ కోర్ట్ ముందు , వాది తరపున PW1 నుండి PW3 వరకు పరిశీలించబడ్డాయి మరియు Exs.A1 నుండి A17 వరకు గుర్తించబడినవి; ప్రతివాది తరపున DW1 నుండి DW3 వరకు పరిశీలించబడ్డాయి మరియు Exs.B1 నుండి B15 వరకు గుర్తించబడినవి.

9. ట్రయల్ కోర్ట్ , రికార్డు లో అందుబాటులో ఉన్న అన్ని విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత 28.12.2018 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీ ద్వారా దావాను తిరస్కరించింది. దానితో బాధితుడైన వాది 3వ అదనపు జిల్లా జడ్జి , ఆదిలాబాద్, ఆసిఫాబాదు ముందు A.S.No.4 /2019 అనే అప్పీలును దాఖలు చేశాడు మరియు రికార్డ్ లో అందుబాటులో ఉన్న మొత్తం సాక్ష్యాధారాలను మరియు విషయాలను పునః పరిశీలించి 16.12.2018 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీని చూడండి. అప్పీలును అనుమతించి విచారణ కోర్టు జారీ చేసిన తీర్పు మరియు డిక్రీని విరుద్ధం చేసారు. అందుకే, ప్రస్తుత రెండవ అప్పీల్.

10. అప్పీలుదారు తరపు న్యాయవాది కుమారి పి. కృష్ణకీర్తన మరియు ప్రతివాదుల తరపున శ్రీ వి.రోహిత్ తరపు సీనియర్ న్యాయవాది శ్రీ వి.రవికిరణ్ రావు వాదనలు వినిపించారు. రికార్డును పరిశీలించారు.

11. రికార్డును చదివితే తెలిసిన విషయం ఏమిటంటే, కేసును విచారించడానికి సివిల్ కోర్టుకు అధికార పరిధి లేదనే కారణంతో బ్రయల్ కోర్టు దావాను కొట్టివేసిందని మరియు దావా భూమి, ఇనామ్ భూమి అని మరియు, వాది దరఖాస్తు చేసి ORC పొందలేదని, మరియు అందువల్ల, దావా భూమిపై వాదికి ఎలాంటి హక్కు క్లెయిమ్ చేయలేరని మరియు అందువల్ల, దావా భూమిపై వాది యొక్క స్వాధీనం చట్టం దృష్టిలో చెల్లుబాటు కాదనే నిర్ధారణకు వచ్చారు.

12. మొదటి అప్పిలేట్ కోర్టు, రికార్డులో ఉన్న సాక్ష్యాధారాలను పునః పరిశీలించి, బ్రయల్ కోర్ట్ జారీ చేసిన తీర్పు మరియు డిక్రీ మూర్ఖమైనదని మరియు బ్రయల్ కోర్ట్ సామాన్య నిషేధ ఉత్తర్వు కోసం దావాలో టైటిల్ కు సంబంధించి సంక్లిష్టమైన ప్రశ్నలకు వెళ్లడంలో తప్పు చేసిందనే నిర్ధారణకు వచ్చారు.

అందువలన, బ్రయల్ కోర్ట్ యొక్క 28.12.2018 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీని రద్దు చేసి, అప్పీల్ ను అనుమతించింది (16.12.2012 నాటి తీర్పు మరియు డిక్రీని చూడండి). దావా దాఖలు చేసిన తేదీ నాటికి, దావా భూమిపై, వాది తన స్వాధీనాన్ని రుజువు చేసినట్లు మొదటి అప్పిలేట్ కోర్టు గమనించింది, కానీ ఇనాం భూమికి సంబంధించి, దావాను స్వీకరించడానికి సివిల్ కోర్టుకు అధికార పరిధి లేదని బ్రయల్ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. వివాదాస్పద భూమిపై అక్రమ స్వాధీనంలో ఉన్నప్పటికీ, చట్ట ప్రకారమే తప్ప ఎవ్వరు బలవంతంగా ఖాళీ చేయించలేరు అనేది చక్కగా స్థిరపడిన చట్టం.

13. అప్పీలుదారు / ప్రతివాది తరపున న్యాయవాది భూమి యొక్క స్వభావాన్ని అంటే ఇనాం భూమితో పాటు రికార్డులో ఉంచిన పత్రాలు, వివిధ విషయాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, బ్రయల్ కోర్టు దావాను డిక్రీ చేసిందని తీవ్రంగా వాదించారు. ఇంకా, మొదటి అప్పిలేట్ కోర్టు తప్పుడు భాష్యంతో ఫిర్యాదిదారుడు దావా భూమి స్వాధీనంలో ఉన్నాడని మరియు ORCని జారీ చేయకపోవడం దావాను కొట్టివేయడానికి ఆధారం కాదని మరియు నిషేధ ఉత్తర్వు సింప్లిసిటర్ కోసం దావాలో, న్యాయస్థానం, టైటిల్ యొక్క సంక్లిష్టమైన ప్రశ్నలోకి వెళ్ళకుండా ఉండవలసినదని వాదించారు.

14. దీనికి విరుద్ధంగా, ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన సీనియర్ న్యాయవాది మొదటి అప్పిలేట్ కోర్టు అప్పీల్ ను అనుమతించడం మరియు బ్రయల్ కోర్ట్ యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీని రద్దు పరచడం సరైనదేనని మరియు సింప్లిసిటర్ ఇంజక్షన్ కోసం దావాలో సరియైనదేనని సమర్పించారు. సివిల్ కోర్ట్, టైటిల్ యొక్క సంక్లిష్టమైన ప్రశ్నలోకి వెళ్ల కూడదని మరియు అదితగిన ప్రొసీడింగ్స్ లో తగిన అధికారి

ద్వారా నిర్ణయించబడాలి అని సరిగానే నిర్ణయించారని విన్నవించారు. ఇంకా, ప్రతివాదులు దావా భూమిని కొనుగోలు చేసిన తేదీ నుండి, అంటే 1994 సంవత్సరం నుండి స్వాధీనాను భావంలో ఉన్నారని కూడా వాదించారు.

15. ప్రతివాదుల తరపు సీనియర్ న్యాయవాది, 08.06.2018 నాటి 2018కి చెందిన సివిల్ రివిజన్ పిటిషన్ల నెం.1101, 1168 మరియు 1207 లో జారీ చేసిన ఈ కోర్టు యొక్క ఉమ్మడి ఉత్తర్వు దేనిలోనైతే, కొంతవరకు సారూప్య పరిస్థితులలో, ఈ కోర్టు యొక్క సింగిల్ జడ్జి, ఆర్డర్ VII రూల్ 11(d) యొక్క CPC కింద దాఖలైన దరఖాస్తుల తిరస్కరణను సివిల్ దావా నిషేధించబడిన 1955 చట్టంలోని సెక్షన్ 29ను ఉదహరిస్తూ సమర్థించారో దాని పై ఆధార పడ్డారు.

పై కేసులో, ప్రతివాది ఆర్డర్ VII రూల్ 11(d) క్రింద 1955 చట్టం, సెక్షన్ 55 లోని దావా పత్ర నిషేధం ఆధారంగా మధ్యంతర దరఖాస్తును దాఖలు చేశారు మరియు ట్రయల్ కోర్ట్ ఆ దరఖాస్తును తోసిపుచ్చింది, దీనిని సవాల్ చేస్తూ ప్రతివాదులు C.R.P లను దాఖలు చేశారు. ఆ C.R.P లలో, ఈ కోర్టు C.R.Pలను తిరస్కరిస్తూ ఈ క్రింది విధంగా అభిప్రాయపడింది :

"సబ్జెక్ట్ యొక్క మొయింటెనెన్స్ బిల్టీపై మొదటి ప్రతివాది చేసిన వాలుగా దాడి కారణంగా దావా షెడ్యూల్ ఆస్తులపై వాది యొక్క యాజమాన్య దావా కూడా మంజూరు చేయబడిన ఆక్యుపెన్సీ రైట్స్ సర్టిఫికేట్ యొక్క పరిశీలనను చట్టం, 1955 ప్రకారం కలిగి ఉన్నా, ఫిర్యాదులను తిరస్కరించడం కోసం అతని అభ్యర్థనను కొనసాగించడానికి చాలా సుదీర్ఘ సంబంధం తీసుకోబడింది. ఆర్డర్ 7 రూల్ 11(డి) CPC కింద."

16. సీనియర్ న్యాయవాది గౌరవ అపెక్స్ కోర్ట్ లో నహర్ ఇండస్ట్రియల్ ఎంటర్ప్రైజెస్ లిమిటెడ్ vs. హంకాంగ్ మరియు షాంఘై బ్యాంకింగ్ కార్పొరేషన్ విషయంలో (2009) 8 SCC 646లోని వేదించబడిన తీర్పుపై కూడా ఆధారపడ్డారు ఇందులో పేరా నం.107 మరియు 110లో ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించబడింది:

"107. ఒక దావాలో సంబంధిత పార్టీల క్లెయిమ్లను నిర్ణయించే హక్కు సివిల్ కోర్టుకు మాత్రమే ఉంటుంది. ఇది కోర్ట్ లోని సెక్షన్ 3లో సూచించిన విధంగా న్యాయస్థానాల క్రమానుగత శ్రేణి పరిధిలోకి రావాలి. ఏదైనా శాసనం లేదా అవసరమైన నిగూఢ అభిప్రాయం ద్వారా స్పష్టంగా

నిరోధించబడితే తప్ప అది పౌర స్వభావానికి సంబంధించిన అన్ని వివాదాలను నిర్ణయించే అధికార పరిధిని కలిగి ఉండగలదు.

110. సివిల్ కోర్టు యొక్క అధికార పరిధి ప్లీనరీ స్వభావ రీత్యా సంపూర్ణమైనది అని గుర్తించుకోవాలి. స్పష్టంగా లేదా అవసరమైన నిగూరు అభిప్రాయం ద్వారా తొలగించబడితే తప్ప, ఇది అన్ని రకాల దావాలను విచారించడానికి అధికార పరిధిని కలిగి ఉంటుంది.

అందువల్ల, సీనియర్ న్యాయవాది సివిల్ కోర్టుకు దావాను స్వీకరించడానికి అధికార పరిధి ఉందని మరియు మొదటి అప్పీలేట్ కోర్టు యొక్క తీర్పు సరైనదని మరియు ఈ కోర్టు ద్వారా ఎటువంటి జోక్యం అవసరం లేదని సీనియర్ న్యాయవాది విన్నవిస్తారు.

17. పరిశీలించాల్సిన అంశం ఏమిటంటే, ఇంజక్షన్ సింప్లిసిటర్ కోసం దావా చట్టం , 1955 లోని సెక్షన్లు 10, 23 మరియు 24 వెలుగులో స్వీకరించతగినదా

18. నిర్వివాదంగా, వాది ద్వారా ఇంజక్షన్ సింప్లిసిటర్ కోసం దావా వేయబడింది మరియు మొదటి అప్పీలేట్ కోర్ట్ ఇంజక్షన్ సింప్లిసిటర్ కోసం దావాలో, ట్రయల్ కోర్ట్, టైటిల్ యొక్క సంక్లిష్టమైన ప్రశ్నలోకి వెళ్లకూడదని అభిప్రాయపడింది. 1955 చట్టంలోని సెక్షన్లు 10, 23 మరియు 24 లను చదివితే అవి ఆస్తి హక్కులు మరియు దావాకు సంబంధించి పార్టీల మధ్య వివాదాల పరిష్కారానికి సంబంధించిన వి అని చూపుతాయి. ప్రస్తుత కేసులో, సూట్ ఇంజక్షన్ సింప్లిసిటర్ కోసం మాత్రమే మరియు రెవెన్యూ అధికారం ఆమోదించిన 1955 చట్టం ప్రకారం ఏ ఉత్తర్వుకు సంబంధించినది కాదు,.

19. చట్టం, 1955లోని నిబంధనలను అ వి ఏ ప్రయోజనం కోసం రూపొందించారో ఖచ్చితంగా అర్థం చేసుకోవాలి, అంటే, ఒకవైపు ఇనామదార్లు మరియు మరోవైపు అతని కౌలుదారు/అసైనీల మధ్య వివాదాలను పరిష్కరించడం, తద్వారా వారి హక్కులను నిర్ణయించుట కొరకు .

20. . దావా వాది యొక్క స్వాధీ నం ఆధారంగా ఇంజక్షన్ సింప్లిసిటర్ కోసం దాఖలు చేయబడింది మరియు ఆ విధంగా, ఉపశమనం 1955 చట్టం ప్రకారం ఏ అధికారి యొక్క అధికార పరిధికింద లేదు మరియు అందువల్ల దావా స్వీకరించతగినది అని మొదటి అప్పీల్ కోర్టు అభిప్రాయపడినది, మరియు అందువల్ల ట్రయల్ కోర్ట్ యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీని రద్దు చేయడం ద్వారా అప్పీల్ ను అనుమతించింది

21. అప్పీలుదారు తరపు విజ్ఞులైన న్యాయవాది, సాక్ష్యాధారాలను మరియు 1955 చట్టం కింద ఉన్న నిషేధాన్ని సరిగ్గా అవగాహన చేసుకోకుండా మరియు ట్రయల్ కోర్ట్ దావాను తిరస్కరించినది తీవ్రంగా వాదించారు. అయితే , న్యాయవాది ఈ రెండవ అప్పీల్ లో ఈ న్యాయస్థానం ద్వారా నిర్ణయించబడే

చట్టానికి సంబంధించిన ఏవైనా గణనీయమైన ప్రశ్నలను లేవనెత్తడంలో విఫలమయ్యారు. వాస్తవానికి, ఈ ఆప్పీల్ లో లేవనెత్తిన అన్ని ఆధారాలు వాస్తవిక స్వభావం కలయు మరియు C.P.C యొక్క సెక్షన్ 100 ప్రకారం చట్ట సంబంధగణనీయ ప్రశ్నలుగా అర్హత పొందవు.

22. ఇంకా , గురుదేవ్ కౌర్ Vs.కాకి, (2007) 1 SCC 546లో గౌరవనీయ అపెల్స్ కోర్ట్ పేర్కొన్న విధంగా, హైకోర్టురెండవ ఆప్పీల్ సిట్టింగ్ లో సాక్ష్యాధారాలను మరోసారి మూడవ ట్రయల్ కోర్ట్ గా పరిశీలించదు మరియు సెక్షన్ 100 C.P.C కింద అధికారం చాలాపరిమితంగా ఉంటుంది మరియు చట్ట సంబంధ గణనీయమైన ప్రశ్న లేవనెత్త బడి వచ్చినపుడు మరియు పరిశీలనకు మాత్రమే అది ప్రయోగించబడాలి .

23. రికార్డు అందుబాటులో ఉన్న మొత్తం మెటీరియల్ ని మరియు మొదటి ఆప్పీలేట్ కోర్ట్ నమోదు చేసిన ఫైడింగ్స్ పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత , ఈ కోర్టుకు సెక్షన్ 100 C.P.C కింద ఆ ఫైడింగ్స్ లో జోక్యం చేసుకోవడం ఎటువంటి ఆధారము లేదా కారణం కనిపించదు. హామీ కారణంతో చెప్పిన ఫైనడింగ్స్. అంతేకాకుండా, ఈ రెండవ ఆప్పీల్ లో, అప్పీలుదారు లేవనెత్తిన ఆధారాలు వాస్తవిక స్వభావం కలవి మరియు చట్టానికి సంబంధించిన ప్రశ్న చాలా తక్కువగా పరిగణించబడటానికి చట్టం యొక్క ముఖ్యమైన ప్రశ్న తలెత్తదు .ఈ కోర్టు నిర్ణాయక అభిప్రాయం ప్రకారం, మొదటి ఆప్పీలేట్ కోర్టు, ట్రయల్ కోర్ట్ యొక్క తీర్పు మరియు డిక్రీని రద్దు పరచడం ద్వారా ఆప్పీల్ ను సర్దిగానే అనుమతించింది.

24. అందువల్ల , రెండవ ఆప్పీల్ విఫలమ వుతుంది మరియు అది ఆవిధంగా అడ్మిషన్ దశలోనే తిరస్కరించబడింది. ఖర్చులు లేవు.

పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు , ఏవైనా ఉంటే, మూసివేయబడ్డాయి.